

Motion till riksdagen 2020/21:2122

av **Runar Filper m.fl. (SD)**

Hög tid att erkänna svenskbefolkningen i historiska svenskbygder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma svenskbefolkningen i historiska utvandrabygder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara, levandegöra och samla kunskap om utlandssvenskarnas dialekter och kulturer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För mer än hundra år sedan, framför allt under utvandrvågorna mellan 1890 och 1910, emigrerade flera tusen svenskar till Sydamerika, företrädesvis till Brasilien. I och med svåra förhållanden och umbäranden blev många offer för sjukdomar, epidemier och fattigdom, medan några hundra återvände till Sverige. Något tusental, emellertid, drog söderut in i Argentina där man fann bördigare jord och bättre levnadsförhållanden.

Denna utvandrarkategori är nästan helt okänd för gemene man i Sverige, men faktum är att än idag finns en svensktalande befolkning kvar i provinsen Misiones, där man bildade kolonin Villa Svea eller Oberá som staden idag heter. Här bildade man också en församling med egen kyrkogård. Kyrkan ”Olaus Petri” och skolan ”Instituto Carlos Linneo” vittnar om arvet, liksom svenskklingande namn, firande av svenska högtider, traditioner och maträtter. Om detta finns ingenting i den svenska skolundervisningen. Prins Wilhelm av Sverige skrev 1948 ”Röda jordens svenskar”, vilket i stort är det som skrivits om våra argentinska svenskättlingar i den svenska litteraturen.

Andra historiska svenskbygder som är mer eller mindre kända är den estländska västkusten och de intilliggande öarna i Östersjön, där det fram till andra världskriget fanns en svensktalande befolkning. Från Dagö i den estniska skärgården tvingades en

stor del av svenskbefolkningen att utvandra till nyerövrade områden i Ukraina på 1700-talet, där Gammelsvenskby grundades.

I Nordamerikas förenta stater finns över tusen svenska ort- och platsnamn som påminner om den svenska invandringens historia. Staten Minnesota är den som har flest svenskklingande platser och är inte minst genom Vilhelm Mobergs utvandrarepos den stat vi som mest förknippar med svenskamerikaner.

I Finland talar knappt fem procent svenska som modersmål genom den finlands-svenska minoriteten som främst finns längs delar av den finska väst- och sydkusten. Finland är ju också den enda historiska svenskbygd utanför Sverige där svenskan fortfarande är huvudspråk.

Liksom för dagens invandrargrupper i Sverige betyder självklart rötterna och traditionerna mycket för dessa svenskättlingar. Därför bör regeringen uppdra åt lämplig aktör, förslagsvis Institutet för språk och folkminnen få ett uttalat uppdrag att bevara, levandegöra och samla kunskap om svenskbygdernas dialekter och kulturer.

Regeringen bör åtminstone på något sätt uppmärksamma den stora grupp av svenskättlingar som slog sig ned i dessa historiska svenskbygder och samtidigt se över hur man skulle kunna upplysa allmänheten om deras historia och kanske på något sätt celebrera våra ättlingar.

Runar Filper (SD)

Aron Emilsson (SD)

Cassandra Sundin (SD)

Angelika Bengtsson (SD)

Jonas Andersson i Linköping (SD)